

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/37/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124010025
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Horvátová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3124010025.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Lucie Horvátovej a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Juraja Valáška v trestnej veci proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX C. D., E. D., trvalý pobyt hlásený v meste F. G. C., t. č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Ilava, pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písm. a) Tr. zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom v Trenčíne dňa 11. júna 2024, o odvolaní obžalovaného a prokurátorky Okresnej prokuratúry Trenčín proti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/1/2024 zo dňa 11. apríla 2024 jednohlasne takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 odsek 1 písm. b), písm. d), písm. e), odsek 3 Tr. poriadku sa napadnutý rozsudok okresného súdu zrušuje v celom rozsahu.

Na podklade § 322 odsek 3 Tr. poriadku sa

obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v Rýmařove, Česká republika, trvalý pobyt hlásený v meste Dubnica nad Váhom, t. č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Ilava

uznáva vinným, že

dňa 09.09.2023 v čase pred 18.30 hod. na ulici H. XXX/XX C. F. G. C. zaklopal na dvere bytu č. 31, v ktorom býva poškodená I. J., nar. XX.XX.XXXX, jeho bývalá družka, ktorá otvorila dvere bytu, na čo jej obžalovaný povedal: „Kurva, ty ma už dlho trápiť nebudeš, zabijem ťa“, a súčasne poškodenú zatlačil na chodbu bytu, pričom poškodená kopla do vedra s vodou a vyliala ho, následne ho vytlačila z bytu na chodbu bytového domu a sama vybehla z bytu von na chodbu, obžalovaný sa opätovne vrátil do jej bytu, kde utieral rozliatu vodu, poškodená v tom čase stála na chodbe, hľadala pomoc a kričala po obžalovanom: „Zavri tie dvere a vypadni odtiaľ“, obžalovaný následne z bytu poškodenej odišiel, a keď okolo nej prechádzal, tak jej povedal „Ja sa vrátim“, obžalovaný týmto svojím konaním u poškodenej vzbudil opodstatnený strach,

teda

inému sa vyhrážal smrťou takým spôsobom, že to vzbudilo dôvodnú obavu a čin spáchal na chránenej osobe (blízkej osobe),

čím spáchal

prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c) Tr. zákona.

Za to sa

o d s u d z u j e

podľa § 360 odsek 2 Tr. zákona s prihladnutím na § 36 písm. l) Tr. zákona a § 37 písm. m) Tr. zákona, s použitím § 38 odsek 2 Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov.

Podľa § 48 odsek 2 písm. b) Tr. zákona súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody z a r a d ů j e do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

II. Podľa § 319 Tr. poriadku s a odvolanie prokurátorky z a m i e t a, pretože nie je dôvodné.

o d ō v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/1/2024 zo dňa 11. apríla 2024 bol obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej iba „obžalovaný“) na podklade obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Trenčín sp. zn. 2Pv 439/23/3309 zo dňa 03. januára 2024, doručenej okresnému súdu dňa 04. januára 2024, uznaný vinným z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a), písm. d) Tr. zákona v súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 09.09.2023 v čase pred 18.30 hod. na ulici H. XXX/XX C. F. G. C. zaklopal na dvere bytu č. XX, v ktorom býva poškodená I. J., nar. XX. XX. XXXX, jeho bývala družka, ktorá otvorila dvere bytu, na čo ju obžalovaný chytil za tričko, pričom jej šrobovákou mieril na prsia a povedal jej: K ... (vulgárna nadávka) "Ty ma už dlho trápiť nebudeš, zabijem ťa", a súčasne poškodenú zatlačil na chodbu bytu, pričom poškodená kopla do vedra s vodou a vyliala ho, následne ho vytlačila z bytu na chodbu bytového domu a sama vybehla z bytu von na chodbu, obžalovaný sa opätovne vrátil do jej bytu, kde utieral rozliatu vodu, poškodená v tom čase stála na chodbe, hľadala pomoc a kričala po páchatelovi: "Zavri tie dvere a vypadni odtiaľ", obžalovaný následne z bytu poškodenej odišiel, a keď okolo nej prechádzal, tak jej povedal "Ja sa vrátim", obžalovaný týmto svojím konaním u poškodenej vzbudil opodstatnený strach.

Za to bol odsúdený podľa § 194 odsek 2 Tr. zákona, za použitia § 41 odsek 1 Tr. zákona, § 38 odsek 2, odsek 4 Tr. zákona, § 37 písm. h), písm. m) Tr. zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 (dvadsaťosem) mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 odsek 2 písm. b) Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože bol ihneď po jeho vyhlásení napadnutý prokurátorkou okresnej prokuratúry do výroku o vine a treste v neprospech obžalovaného a obžalovaným do výroku o vine a treste vo svoj prospech.

Z písomného odôvodnenia odvolania obžalovaného vyplýva, že uložený trest je vzhľadom na okolnosti prípadu, jeho osobu a postoj k veci neprimerane prísny, zvlášť, keď nebol preukázaný útok na poškodenú so skrutkovačom v ruke. V minulosti obžalovaný s poškodenou žil vo vzťahu ako druh s družkou, naďalej k nej do bytu chodieval, sú mu na predmetnú adresu doručované aj sociálne dávky, dokonca v inkriminovaný deň bol poškodenej pomáhať so sťahovaním. Obžalovaný priznal slovný konflikt medzi nimi v čase skutku, avšak určite k nej do bytu nevstúpil neoprávnene. Okresný súd prihliadal iba na jeho predchádzajúce odsúdenia a nevyhodnotil dôsledne aktuálne zistený skutkový stav, s ktorým sa v konečnom dôsledku aj nedostatočne vysporiadal. V závere obžalovaný požiadal nadriadený krajský súd, aby podľa § 321 odsek 1 písm. b) Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, a následne postupom podľa § 322 odsek 1 Tr. poriadku vrátil vec okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, alebo aby podľa § 322 odsek 3 Tr. poriadku rozhodol vo veci sám rozsudkom tak, že skutok prekvalifikuje na prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1 Tr. zákona.

Z písomného odôvodnenia odvolania prokurátorky vyplýva, že sa nestotožnila s čiastočnou úpravou skutkovej vety napadnutého rozsudku oproti podanej obžalobe, ktorú okresný súd odôvodnil tým, že

obžalovaný síce vedel, aký má poškodená vek, a že je v zmysle Trestného zákona považovaná za osobu vyššieho veku, avšak už aj v minulosti sa vo vzťahu k nej dopúšťal protiprávnej činnosti bez akejkoľvek súvislosti s touto skutočnosťou, teda že by sa spoliehal na menší odpor z jej strany v dôsledku jej vyššieho veku. Podľa názoru súdu teda nebola preukázaná subjektívna stránka kvalifikovanej skutkovej podstaty zločinu porušovania domovej slobody /§ 194 odsek 3 písm. a) Tr. zákona/. Prokurátorka je názoru, že obžalovaný mal jednoznačne priamy úmysel (hoci postačuje aj nepriamy) spáchať trestný čin voči poškodenej z dôvodu, že vedel, že žije sama a je osobou vyššieho veku, teda sa voči nemu nemôže účinne brániť, čo mu dodávalo odvalu na takéto konanie. V súvislosti s týmto vyjadreným právnym názorom potom prokurátorka považuje uložený trest obžalovanému súdom prvého stupňa za neprimerane mierny, nespravodlivý a nezákonný. Obžalovaný už v minulosti nevedol riadny, život, bol opakovane súdne trestaný aj priestupkovo riešený za násilie voči poškodenej. Prokurátorka preto navrhla, aby nadriadený krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 321 odsek 1 písm. d) Tr. poriadku a aby postupom podľa § 322 odsek 3 Tr. poriadku sám rozhodol tak, že zmení výrok o vine v zmysle obžaloby a uloží obžalovanému zákonný, primeraný a spravodlivý trest.

K odvolaniu prokurátorky sa písomne vyjadril obžalovaný. Zotrvával na svojich obhajobných tvrdeniach a odvolacích námietkach a dodal, že prokurátorka pri koncipovaní svojho odvolania vychádzala iba z domniek, čo nasvedčuje tomu, že ho súdi podľa jeho skutkov z minulosti.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu, ktoré sa konalo za splnenia všetkých procesných podmienok, právom konečného návrhu uviedol, že poukazuje na odvolanie podané prokurátorkou podriadenej prokuratúry, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil a navrhol, aby krajský súd rozhodol spôsobom uvedeným v písomnom vyhotovení odvolania s modifikáciou návrhu v tom zmysle, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok aj s poukazom na § 321 odsek 1 písm. e) Tr. poriadku. Čo sa týka výmery trestu, prokurátor navrhol uložiť obžalovanému trest odňatia slobody v takej výmere, ako navrhovala prokurátorka v rámci záverečnej reči pred súdom prvého stupňa so zaradením na výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Odvolanie obžalovaného prokurátor nepovažoval za dôvodné, preto ho žiadal podľa § 319 Tr. poriadku zamietnuť.

Obhajkyňa obžalovaného právom konečného návrhu poukázala na ich odvolanie a písomné vyhotovenie odvolania a navrhla, aby krajský súd rozhodol jedným zo spôsobov uvedených v závere písomného vyhotovenia odvolania. Odvolanie prokurátorky okresnej prokuratúry navrhla ako nedôvodné podľa § 319 Tr. poriadku zamietnuť.

Obžalovaný právom konečného návrhu uviedol, že sa nestalo to, čo mu je v predmetnom trestnom konaní kladené za vinu. V inkriminovaný deň bol poškodenej pomáhať s vystaňovaním z bytu s jej zaťom. Ona mu už predtým povedala, že si má kúpiť niečo jesť, že mu to uvarí. Pýtala od neho peniaze, na čo jej povedal, že si musí najskôr poplatiť vlastné dlžoby, čo ju rozčúľilo a povedala mu, že mu to osladí, a že zariadi, aby sa dostal naspäť do väzenia. Sama poškodená sa mu v minulosti vyhrážala, dva razy ho pichla nožom, chcela ho zabiť. Obžalovaný navrhol krajskému súdu, aby rozhodol tak, ako uviedla jeho obhajkyňa, a aby odvolanie prokurátorky zamietol.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania podľa § 316 odsek 1 Tr. poriadku a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 odsek 3 Tr. poriadku, na verejnom zasadnutí dňa 11. júna 2024, na podklade podaných oboch odvolaní preskúmal podľa § 317 odsek 1 Tr. poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov o vine a treste rozsudku prvostupňového okresného súdu, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Svoju prieskumnú povinnosť odvolací súd okrem namietaných chýb zamerail aj na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, avšak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Tr. poriadku. Na základe vykonania svojej prieskumnej povinnosti v uvedených zákonných intenciách odvolací súd dospel k záveru, že obe odvolania sú prípustné, podané oprávnenými osobami, včas a na správnom mieste, pričom dôvodné je iba odvolanie obžalovaného.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací krajský súd zistil, že okresný súd vykonal všetky potrebné dôkazy v rozsahu nevyhnutnom na objasnenie skutkového stavu veci, tieto však nesprávnym spôsobom vyhodnotil, najmä s ohľadom na striktnú aplikáciu ustanovenia § 8 Tr. zákona, v zmysle ktorého trestným činom je iba taký protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 194 odsek 1 Tr. zákona sa prečinu porušovania domovej

slobody dopustí ten, kto neoprávnene vnikne do obydlija iného alebo tam neoprávnene zotrúva. Na vyvedenie trestnoprávnej zodpovednosti za spáchanie takéhoto činu teda musia byť kumulatívne splnené obligatórne zložky skutkovej podstaty tohto trestného činu, a teda subjekt, subjektívna stránka, objekt a objektívna stránka. V danom prípade nebolo jednoznačne preukázané také konanie zo strany obžalovaného, ktoré by vykazovalo znaky úmyselného neoprávneného vstupu do bytu poškodenej alebo úmyselného neoprávneného zotrúvania v tomto byte, teda bezpochyby absentovala objektívna aj subjektívna stránka skutkovej podstaty prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 Tr. zákona, dokonca v skutkovej časti napadnutého rozsudku popísané konanie nevystihuje v celosti objektívnu stránku tohto prečinu bez ohľadu na to, že to ani nebolo preukázané.

Okresný súd, hoci obžalovaného v rozpore so zásadou in dubio pro reo uznal vinným za spáchanie aj tohto prečinu, v odôvodnení napadnutého rozsudku žiadnym relevantným spôsobom nevysvetlil a neobjasnil, z akých dôkazov malo podľa jeho názoru vyplývať (okrem výpovede poškodenej), že sa obžalovaný dopustil prečinu porušovania domovej slobody, dokonca so zbraňou (skrutkovačom) v ruke, keď sa obmedzil iba na konštatovanie, že obžalovaný sám priznal, že v predsieni bytu poškodenej bol a utieral tam rozliatu vodu na zemi. Táto dedukcia okresného súdu je nelogická a nesprávna, pretože uvedená skutočnosť, ktorú popísala aj poškodená, ešte nedokazuje, že obžalovaný bol v byte poškodenej neoprávnene, zvlášť keď do bytu svojej bývalej družky (poškodenej), s ktorou žil viac ako 25 rokov, bežne chodieval, čo vyplynulo jednak z výpovedí obžalovaného, poškodenej, aj svedka D. F.. V inkriminovaný deň doobeda dokonca obžalovaný v byte poškodenej pomáhal so sťahovaním, potom sa v tomto byte spolu so svedkom D. F. najedli, dali si kávu, a následne ich poškodená požiadala, aby jej išli kúpiť cigarety, čo aj urobili. Taktiež z výpovede obžalovaného a svedka A. K. vyplynulo, že v ten deň večer sa obžalovaný vrátil k poškodenej do bytu, pretože sa dohodli, že mu pripraví večeru, ako tomu bolo aj veľakrát pred tým. Žiadnu zbraň (skrutkovač ani nič podobné) obžalovaný u seba v tej chvíli nemal, takýto nástroj podľa vlastného vyjadrenia ani nevlastní, čo korešponduje s tým, že aj pri sťahovaní, ako uviedol svedok D. F. im skrutkovače požičala (poskytla) práve poškodená, ktorá ich mala doma v byte, z ktorého sťahovali nábytok, a ktoré jej oba po dokončení sťahovania vrátili. Rovnako žiadny skrutkovač ani iná zbraň neboli u obžalovaného nájdené policajtami pri jeho zadržení a skrutkovač nebol nájdený ani v byte poškodenej, hoci táto tvrdila, že skrutkovač vypadol obžalovanému z ruky na chodbe jej bytu a zostal tam. Skrutkovač v ruke obžalovaného nepostrehol ani svedok I. B., ktorý v inkriminovanom čase išiel okolo bytu poškodenej a komunikoval s ňou a s obžalovaným.

Okresný súd teda pri hodnotení vykonaných dôkazov na hlavnom pojednávaní iba nekriticky prevzal do skutkovej vety svojho rozsudku skutočnosť tak, ako ich popísala poškodená a prokurátorka v podanej obžalobe, hoci výpoveď poškodenej, ako v konaní jediný usvedčujúci dôkaz, nebola konzistentná od samého začiatku a navyše nelogická a rozporná s ostatnými vo veci zabezpečenými dôkazmi, vrátane výpovede obžalovaného. Súd je povinný hodnotiť dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Takýmto spôsobom okresný súd pri hodnotení dôkazov nepostupoval, čo malo za následok nesprávny skutkový záver a následne nedôvodný výrok o vine obžalovaného za konanie, ktorého spáchanie mu nebolo bezpochyby preukázané.

Pokiaľ nedošlo v trestnom konaní k preukázaniu viny obžalovaného za spáchanie prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 Tr. zákona v základnej skutkovej podstate, nemohlo dôjsť k ani ustáleniu jeho viny za spáchanie zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písm. a), odsek 3 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a), písm. d) Tr. zákona a § 139 odsek 1 písm. e) Tr. zákona, t. j. spáchania predmetného trestného činu na osobe vyššieho veku, ktorého právneho posúdenia sa domáhala prokurátorka v rámci svojho odvolania, s čím sa výstižne argumentačne vysporiadal súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, keď objasnil, že tento kvalifikačný znak bol nesprávne aplikovaný prokurátorkou už v podanej obžalobe, keďže vyšší vek poškodenej nemal absolútne žiadny vplyv na spáchanú trestnú činnosť obžalovaného.

Odvolací krajský súd teda na podklade vyššie uvedeného zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu, zmenil skutkovú vetu napadnutého rozsudku v zmysle iba preukázaného konania bez narušenia totožnosti skutku a rozhodol o vine obžalovaného iba za verbálne násilie vo vzťahu k poškodenej, svojej bývalej družke, spočívajúce vo vyhrážkach smrťou, ku ktorému sa obžalovaný aj sám priznal, a ktoré vyplynulo aj z výpovede poškodenej. Zároveň je však podstatné uviesť, že slovné konflikty medzi

obžalovaným a poškodenou sú bežným prejavom v ich komunikácii, čo v podstate potvrdili aj ostatní vo veci vypočutí svedkovia, naviac sama poškodená popísala vlastné vulgárne správanie vo vzťahu k obžalovanému a v dôsledku agresívneho konania obžalovaného ju aj svedok I. B. krátko po skutku videl v rozrušenom stave. Aj na ich vzájomný vzťah, ako na dôležitú okolnosť krajský súd prihliadal pri úvahe o primeranej a spravodlivej výmere trestu obžalovanému za spáchanie prečinu nebezpečného vyhrážania podľa 360 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c) Tr. zákona. Krajský súd identifikoval u obžalovaného poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zákona, pretože svoje násilné verbálne konanie voči poškodenej v rámci trestného konania priznával a ľutoval, a zároveň krajský súd zistil existenciu jednej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zákona, a to, že obžalovaný bol už v minulosti niekoľkokrát odsúdený, a to aj za druhovo rovnakú násilnú trestnú činnosť, za ktorú mu už bol ukladaný aj nepodmienečný trest odňatia slobody. Práve z tohto dôvodu, a to, že obžalovaný skutočne opakovane pácha protiprávnu činnosť násilno-verbálneho charakteru a väčšinou pod vplyvom alkoholu, viedlo aj odvolací súd k záveru, že v danom prípade, ako správne uvažoval aj okresný súd, je nevyhnutné použiť najprísnejšiu trestnoprávnu sankciu, t. j. uložiť obžalovanému trest odňatia slobody s jeho priamym výkonom, teda nie trest odňatia slobody s podmieneným odkladom.

Krajský súd pri rovnakom pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností teda vychádzal zo základnej trestnej sadzby za spáchaný trestný čin, t. j. zo zákonného rozpätia 6 mesiacov až 3 roky, a uložil obžalovanému trest odňatia slobody v primeranej výmere 10 mesiacov, pričom takáto výmera trestu v celom rozsahu zodpovedá zákonným hľadiskám, stanovených pre jeho ukladanie v zmysle § 34 odsek 1 a odsek 4 Tr. zákona a zohľadňuje všetky zistené okolnosti prípadu, konkrétny stupeň závažnosti spáchaného trestného činu, ako aj pomery obžalovaného a možnosti jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie. Zaradenie na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia krajský súd v porovnaní so súdom prvého stupňa nenechal, pretože použitie § 48 odsek 2 písm. b) Tr. zákona bolo dôvodné, vzhľadom k tomu, že obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu pre úmyselný trestný čin.

Vzhľadom na uvedené dôvody krajský súd rozhodol z podnetu dôvodne podaného odvolania obžalovaným tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.